

HET TJE DOET WAT!

**EEN ANDER VERHAAL OVER DRUGS
TIJS HUETINK**

Voor Jan en Hans

© 2026 Tijs-Jan Huetink
Alle rechten voorbehouden.

Eerste druk, 2026
Nederland
ISBN: 978 90 836 4880 4
Auteur: Tijs-Jan Huetink
Illustraties: Nawwin Huisinga
Redactie: Sanne Visch
Vormgeving binnenwerk: Coco Bookmedia
Druk: BoekenGilde

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopie, opname of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Citeren is toegestaan mits voorzien van duidelijke bronvermelding en binnen de grenzen van het citaatrecht.

Hoewel aan de samenstelling van dit werk de grootst mogelijke zorg is besteed, aanvaardt de auteur geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden of gevolgen van het gebruik van de inhoud.

Uitgegeven in samenwerking met OP1A4

Inhoud

Proloog	7
Inleiding	9

DEEL 1

DE DOOD VAN DE DUIZEND SNEDEN	13
Kansloos	15
De zwarte teerbak	23
De Middelharnis 10	29
De Witte Kaap	39
Ten onder	45
James Brown is dead	55
Twee vuilniszakken vol	61
De wal keert het schip	67
Het Jan Boek	71
De ijsberg van schuld en schaamte	79

DEEL 2

JE GAAT HET PAS ZIEN ALS JE HET DOORHEBT	83
Drugs zijn toch van alle tijden?	85
Het algoritmische brein	93
Dopamine Gold Rush	99
De wielen van de bus	105
Cultuuroorlog	117
Een collectief trauma	127

RAVElutie	135
Volkselixer	145
Free your mind	155

DEEL 3

WAT IS WIJSHEID?	165
Stilte	167
Risk versus reward	171
Papa, gebruik jij weleens een pilletje?	181
Hotel Cyberspace	191
Tripreport	199
Wat is wijsheid?	211
Waakt u voor de “Saameleving”	219
 Epiloog	 227
Inspiratie & bronnen	229

Proloog

Wat ging er door je hoofd die laatste momenten van je bestaan, pa? Zelf vermoed ik niet al te veel. Toen ze je vonden, zat je rechtop op de bank. Je had alleen een trainingsbroek aan en een blikje Heineken in je hand. Dan heb je de dood niet echt aan zien komen, lijkt me. Eerder van: “Ik ga nu nog even fijn een slokje van mijn bier nemen... hé, wat... is... dat...” En floep, alles in één keer op zwart. Alsof je midden in een praatprogramma de tv uitzet: in één klap doodse stilte.

Pff, eindelijk eeuwige rust. Dat hoop ik althans. Want als jouw leven nog één keer in een flits aan je voorbijgetrokken is, dan zou dat denk ik niet al te best zijn. Dat gun ik niemand in zijn laatste momenten, ook jou niet.

De eerste weken van juli 2010 waren warm, met uitschieters naar 27 graden. Dus dat ontblote bovenlijf van je, dat snap ik wel. Maar dat blikje bier? Was het je eerste shot van de dag of juist je laatste? Of gewoon een van je onderhoudsdosissen? Het enige wat dat blikje Heineken mij zegt, is dat je het merk trouw bent gebleven tot aan je dood. Dat noem ik nog eens commitment, chapeau! Wat ik ook weet, is dat je alleen was. Moederziel alleen. Nou moet iedereen het sterven alleen doen, maar bij jou duurde het wel even voor je werd gemist. Hoelang heb je daar gezeten, pa? Een week, twee, drie...? Pas toen de geur van de dood de neusgaten van je burens bereikte, hebben ze de politie gebeld. En dan de vliegen. Tienduizenden vliegen. Dat zegt me dat je er al een tijdje zo bijzat, op je bank, met dat blikje bier.

Officieel werd je op 19 juli doodverklaard, maar dat is de dag dat ze je gevonden hebben. Je werd geboren op 4 juli 1945 – zou het kunnen dat je ook op 4 juli stierf? *Born on the 4th of July, died on the 4th of July* – daar moet ik dan weer om lachen. Jijzelf ook, want humor had je wel. Independence Day... maar voor wie eigenlijk?

Inleiding

“Drugs, het is allemaal troep waar je nooit aan moet beginnen. Degene die het gebruiken zijn idioten die de criminaliteit in stand houden en bloed aan hun handen hebben.”

Ons land kent miljoenen van deze idioten. Volgens dit door de overheid opgedrongen frame hebben zij dus allemaal bloed aan hun handen. Ik beken: daar ben ik er een van. Vijftigplusser, getrouwd, vader van twee volwassen kinderen, kleine zelfstandige en belastingbetaler zonder strafblad. Regelmatig gebruik ik legale, gereguleerde drugs en af en toe illegale, niet-gereguleerde drugs. Dat doe ik zo verantwoord mogelijk, met veel plezier en met een positief effect op mijn algehele staat van zijn. En met mij dus miljoenen anderen. Heb ik bloed aan mijn handen? Wellicht een beetje. Maar dat bloed verbleekt bij de zeeën van bloed die aan de handen van de overheid kleven – een overheid die al eeuwenlang sommige grote drugsproducenten ongemoeid laat voor politiek en economisch gewin.

Dit boek vertelt een ander verhaal over drugs. Het wijkt sterk af van het geëigende frame dat je normaal gesproken hoort – je bent dus gewaarschuwd. Het is ten eerste een persoonlijk verhaal over hoe ik als kind opgroeide op een groot zeilschip, in een gezin met een verslaafde vader als kapitein, type Jack Sparrow, aan het roer. Over hoe ik die last een half leven met me meesleepte, totdat drugs me hielpen om daarmee in het reine te komen. Het is ook een verhaal over verleiding. Over hoe ons brein tegenwoordig op industriële schaal verleid wordt, op een manier zoals in

miljoenen jaren evolutie nog nooit is voorgekomen. Want er zijn nog nooit zoveel verleidingen geweest, nog nooit zoveel mensen massaal aan blootgesteld, en de toegediende dosis is nog nooit zo hoog geweest. Vooral de afgelopen dertig jaar zijn ongeëvenaard. Daarnaast gaat dit boek in op de geschiedenis van drugs. Een geschiedenis die veel vreemder is dan we denken. We zijn collectief vergeten waarom dingen zijn zoals ze zijn en waarom we doen wat we doen. We kijken nog steeds naar drugs door de lens van eeuwen gecultiveerde angst, controledwang en de politieke ambities van witte mannen die al lang onder de grond liggen. Want drugs hebben ons als mensheid veel ellende gebracht, maar ook vooruitgang, inspiratie, ontdekkingen en genezing. Ze vormen een essentieel onderdeel van wie we zijn. We kunnen daar niet omheen, hoe hard we dat ook proberen.

Drugs hebben een enorme invloed op mijn leven gehad. Als kind hebben ze me beschadigd, als volwassene hebben ze me geholpen te begrijpen, te voelen en te helen. En precies dat spanningsveld tussen schuld en bevrijding loopt als een rode draad door dit boek. Want soms doe je iets wat de maatschappij als fout bestempelt, maar wat voor jou juist helend en goed blijkt te zijn. Dan is het dus niet fout, maar goed.

Niets uit dit boek moet je beschouwen als een aansporing om drugs te gaan gebruiken. Het is en blijft voor iedereen een individuele keuze. Dit boek gaat over mij en de keuzes die ik persoonlijk heb gemaakt en maak. Je bent als lezer zelf verantwoordelijk voor je eigen keuzes. Kun je dat niet aan, leg dit boek dan nu weg. Het idee dat drugs ook een positieve kracht kunnen zijn, is de gevestigde orde een doorn in het oog. Men wil immers volgzame, productieve werkbijeen, geen vrije geesten die het *perpetuum mobile* van het allesverslindende, op aandacht en verleiding draaiende kapitalisme ter discussie stellen.

Dit boek heb ik in de eerste plaats voor mezelf geschreven. Omdat ik moest afrekenen met de spoken uit mijn verleden. Omdat ik wilde begrijpen wat er speelde in mijn brein, en hoe drugs en de wereld daar invloed op hebben. Het was dit verhaal dat in mij zat en eruit moest. Maar ik ben zo arrogant om te denken dat je er als ouder met opgroeiende pubers, als jongere, als familie van een verslaafde of als doorgewinterde vijftigplus-partypiraats, ook wat aan kunt hebben. Ja, ik heb het tegen jou. Vanaf het eerste moment dat ik besloot dit boek te schrijven, nam ik me één ding voor. Ik zou mijn broek volledig laten zakken. Geen geheimen, geen taboes, geen mooi-weer-spelen.

Dus dit is wie ik ben.

Poedelnaakt.

Ook als dat niet altijd even fraai is.

Ben je nieuwsgierig, bereid om anders te gaan kijken, of wil je beter begrijpen waarom we doen wat we doen: lees dan vooral verder.

Ik beloof je: *het doet je wat!*

DEEL 1

De dood van de duizend sneden

Kansloos

Prr...prrr...prrr... terwijl ik met mijn kinderen op het gras een balletje sta te trappen, voel ik mijn telefoon zachtjes in mijn broekzak vibreren. Godverdomme jongens, ik ben toch op vakantie, wie gaat mij nu bellen?! Heel even denk ik dat ik hem moet laten gaan, maar ik besluit hem toch maar uit mijn zak te halen. Als ik de naam van de beller in het display zie staan, gaan mijn nekharen stijf overeind staan, dit is foute boel! Terwijl ik opneem, de telefoon aan mijn oor zet en naar de boodschap luister, zie ik hoe mijn kinderen schrikken van de grimas op mijn wit wegtrekkende gezicht. Die indirecte feedback was bizar, alsof het eerder tot hen doordrong dan tot mijzelf. Terwijl mijn vrouw zich snel over de kinderen ontfermt, draai ik me snel om en geef me over aan de mij overspoelende emoties.

Toen ik werd gebeld dat mijn vader was overleden, stond ik met mijn gezin ergens op een camping in Frankrijk, hoog in de Pyreneeën. 19 juli 2010 was op een maandag, de vakantie stond eigenlijk nog op het punt van beginnen. Mijn kinderen waren destijds vijf en acht jaar oud, maar ook zij kunnen zich dat moment nog heel goed herinneren. Het verdriet op dat moment was groot, maar niet omdat er iemand was heengegaan die ik erg zou gaan missen. Nee, het zat hem meer in het feit dat er een definitief einde was gekomen aan het leven van een man die vooral in negatieve zin zo bepalend voor me was geweest. Al die emotie kwam er op dat moment uit.

Er was toen al zo'n negentien jaar geen contact, maar zolang hij nog leefde was hij op de achtergrond altijd sluimerend aanwezig geweest. Het was iets wat altijd loerde in het donker, daar op een plek vlak achter het bewustzijn, iets waar ik altijd voor op m'n hoede was gebleven. En daar was dus nu een einde aan gekomen. Het laatste hoofdstuk tussen vader en zoon was kennelijk al lang geleden geschreven en nu had de dood er een definitieve punt achter gezet. Uiteraard was er verdriet over hoe het was gelopen, maar wat overheerste waren de tranen van opluchting dat het voorbij was – niet in de laatste plaats voor hem. De laatste woorden die ik hem negentien jaar daarvoor, in een staat van razernij, had toegebeten, waren hard geweest, echt bikkelhard. Maar het was voor mij op dat moment *do-or-die*, kiezen voor het licht of kiezen voor het donker.

Als negentienjarige jongeman koos ik voor het licht, voor mijn eigen leven in plaats van het te laten regeren door zijn verslaving, zijn ziekte en zijn almaar escalerende waanzin. Destijds veranderde hij voor mijn ogen in een fractie van een seconde van iemand waarvoor ik bijna mijn hele leven bang was geweest in een ouwe, zieke, verslaafde man, voor wie ik op dat moment alleen nog maar minachting kon voelen.

Achteraf was dat de laatste keer dat we echt met elkaar spraken, en dat is gewoon een triest gegeven. Nu ik weet wat mij al die jaren daarna bespaard is gebleven, kan ik zeggen dat dit het beste is wat ik ooit voor mezelf heb kunnen doen. Erbij betrokken blijven had me met huid en haar opgevreten, er was echt niets van mijn eigen leven terechtgekomen. Als ik denk aan wat had kunnen zijn, dan roept dat een naar gevoel van gemis bij me op, maar ik voel me er gelukkig niet schuldig over. Hoe het zover kon komen? Het makkelijke antwoord is de alcohol de schuld geven. Maar dat is te simpel gedacht, het echte antwoord is veel en veel complexer. Alcohol was zijn verdovingsmiddel en eenmaal verslaafd ging het van kwaad tot erger, maar waar zocht